

גשר לקשר-2-פרשת בראשית

"מילה מהפרשה"

פרשת בראשית פותחת את התורה, הפרשה עוסקת בבריאת העולם וקורות בני האדם עד המבול בין השאר מופיע סיפור קין והבל. כאשר נפלו פניו של קין וחרה לו על שה' ביכר את מנחת הבל על פני מנחתו, ענה לו ה' :

"וַיֹּאמֶר יְהוָה, אֶל-קַיִן, לָמָּה חָרָה לָךְ, וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ. הֲלוֹא אִם-תֵּיטִיב, שְׂאֵת, וְאִם לֹא תֵיטִיב, לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ. וְאֵלֶיךָ, תְּשׁוּקָתוֹ, וְאַתָּה, תִּמְשָׁל-בּוֹ" (בראשית, ד', ו'-ז')

מילה אחת ומשמעויות שונות: שְׂאֵת

1. לסלוח, לשאת עוון. על-פי רש"י, "אם תיטיב"- תעשה מעשים טובים, "שאת" - יסלחו לך עוונותך.
2. להתרומם, להתעלות. על-פי הרמב"ן, "אם תיטיב" - יהיה לך יתר "שאת" על אחיך, תתעלה על אחיך.

דברי ה' אל קין מבטאים את חופש הבחירה שיש לאדם לכבוש את יצרו לפני המעשה ויכולת האדם לתקן עיוותים אחרי המעשה... לקום לאחר נפילה (נ. לייבוביץ).

משמעות המילה בימינו

שאת- צורת מקור היכולה לצרף אליה מושאים רבים, לדוגמא: "נשוא פנים" - מכובד, "לשאת ברכה" - לומר ברכה, "יתר שאת" - עוצמה חזקה יותר, ועוד.

עם תחילת מחזור חדש של קריאה בתורה, אנו מתחדשים במפגש השבועי שלנו עם "השפה בפרשה". מידי שבוע תוצג מילה שיש לה משמעויות שונות, המשפיעות על פרשנות הפסוק. בנוסף, תוצג משמעות המילה בעברית בימינו.

ענייני דיומא

מבדק כיתה א'

בימים אלו מגיעים המבדקים החדשים לתלמידי כיתות א'. במקביל מדריכות בתי הספר ידריכו אודות הפרופילים האפשריים של התלמידים המתקבלים מניתוח תוצאות המשימות הראשונות ודרכי הוראה מומלצות.

מועדי מיצ"ב בעברית בכיתות ב' וה'

רצ"ב מסמך ובו פירוט מועדי העברת המיצ"ב החיצוני והפנימי בכיתות ב' וה'.

השתלמויות בחינוך הלשוני

מורים המלמדים עברית מחוייבים להשתלם בהשתלמות בהוראת עברית המתקיימת בפסג"ה בהתאם לשכבת הגיל אותה הם מלמדים.

ההשתלמויות המקוונות של הוראת העברית בחמ"ד מיועדות להתמקצעות נוספת בהיבטים ייחודיים של החמ"ד. הן מיועדות למורים בוגרי ההשתלמויות בפסגות, או למורים המשתלמים במקביל להשתלמות הוראת עברית בפסג"ה. במקרים אחרים, נדרש אישור של המנחה המחוזית. פרטים במכתב הרצ"ב.

שלכן,
יעל נדלר

yaelna@education.gov.il

מפקחת על החינוך הלשוני בחינוך היסודי בחמ"ד